

NAMN ATT MINNAS

BENGT JUNKER

Bland de nya riksdagskandidater högerpartiet nominerat inför höstens andrakammarval är det en, som tilldrar sig särskilt stort intresse, nämligen Bengt Junker, stundom kallad Sveriges ende professionelle idealist.

Det låter inte bra, men det är det. Bengt Junker är nämligen ingen salvelsefull och gudsnådlig manlig välgörenhetstant, som epitetet kanske skulle kunna få en att misstänka, utan en mycket praktisk och vid behov ganska hårdför idealist, med konkreta målsättningar och stor förmåga att få dem förverkligade. Det råder inget tvivel om att han skulle vara ett värdefullt tillskott inte bara till högers riksdagsgrupp utan till riksdagen överhuvudtaget genom sin i svenskt samhälle ganska ovanliga förening av å ena sidan mångsidig erfarenhet från affärs- och organisationslivet, å andra sidan ett starkt och målmedvetet humanitärt patos.

Bengt Junker är rådmansson från Kungsholmen och han började sin karriär i Organisationsverige som sjöscout. Han påstår själv att han ville lära sig segla därför att han kände sig opraktisk, ett mindervärdeskomplex som han vid det här laget borde ha överkompenserat. Hur som helst blev han snart ledare och utvecklade i ungdomligt oförstånd ett sådant nit att hans närmast högre chef varnande förehöll honom att en ledare skall vara lat och lagom lättsinnig. Nu är det näst intill omöjligt att förstå sig Junker lat och bra nog svårt att tänka sig honom lättsinnig, men det har gått

bra för honom ändå, både inom och utom scoutrörelsen.

Efter studentexamen i Norra Latin 1931 tog han en jur. kand. i Stockholm 1936 och blev tre år senare DHS. Han var då sjöscoutsekreterare i Sveriges Scoutförbund och medlem av Svenska Scoutrådet. Då kriget kom blev han anställd i Industrikommissionen för att två år senare efterträda Folke Thunborg som generalsekreterare i Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet. Han fortsatte samtidigt sin verksamhet inom scoutrörelsen, där han blev en av Folke Bernadottes närmaste medarbetare. År 1944 övergick Bengt Junker till näringslivet för att där göra en lika rask som omväxlande karriär. Han började som försäljningschef hos Åhlén och Åkerlunds förlag, 1948 blev han verkställande direktör för AB Nordiska Uppslagsböcker, 1952 disponent hos Norstedt & Söner och under åren 1953—56 var han v. verkställande direktör i denna aktade förlagsfirma. Men år 1957 vände han plötsligt tryckeribranschen ryggen för att ägna sig åt ett helt annat verksamhetsfält. Från att ha sysslat med att mätta andlig hunger övergick han nu till att mätta kroppslig genom att bli verkställande direktör i Margarinbolaget och ett år senare även i Bjäre industrier. Att han sålt margarin lär f. ö. ha varit det enda som kunnat andras mot honom vid högers kandidatnominering — nämligen av partiets mjölkproducerande landsbygdsrepresentanter för vilka margarinet är ett djävulens påfund, som rätteligen bor-



de färgas violett för att inte förväxlas med smör!

Under tiden har förtroendeuppdragen hopats över honom. Han är scoutchef sedan 1951. Han har varit ordförande i Svenska Civilekonomförbundet och förste v. ordförande i Svenska Försäljnings- och Reklamförbundet; han är styrelseledamot i Volvo, fullmäktige i Stockholms handelskammare, styrelseordförande i Statens skolor för döva å Manilla, ledamot av IVA:s industriella råd, styrelseledamot i Sveriges industriförbund och ledamot av statens pris- och kartellnämnd. År 1962 blev han medicine hedersdoktor i Uppsala.

Hedersdoktoratet är en välförtjänt gård av erkänsla för Junkers energiska och framgångsrika insatser för handikappade barn. Han kom tidigt på idén att engagera friska barn och ungdomar bland scouterna för att hjälpa

handikappade barn och därmed — för att använda hans eget uttryck — översätta scoutlagen till vardagsspråk. Initiativet ledde till den stora scoutaktionen i samarbete med Radiohjälpen för de döva barnen, vilken resulterade i skolan på Blockhusudden och förskolor för hörselskadade barn. Det ledde vidare till aktionen för CP-barnen och de utvecklingsstörda barnen och till upprättandet av den forskarverkstad i Uppsala där i samarbete mellan läkare, tekniker, psykologer och organisatörer man skall pröva ut olika metoder för att driva verkstäder för handikappade ungdomar och därigenom söka lösa deras sysselsättningsproblem. En av Bengt Junkers älsklingsidéer är inom parentes sagt att i anknytning till utbildningsinstitutet för scoutledare på Kjesäter skapa en folkhögskola för hörselskadade ungdomar och i förening därmed en liten konstfackskola.

Till alla dessa ändamål har Bengt Junker med aldrig svikande optimism, framåtanda och företagsamhet tiggat ihop medel — och har ändå fått tid att hjälpa till med att skrapa ihop pengar till en professur i ekonomisk psykologi vid Handelshögskolan. Han är i färd med att, låt vara på något andra områden, bli en ny Hazelius — en gång kallad Sveriges störste tiggare.

Hur bär han sig åt? Jo, han har vidtagit den ovanliga för att inte säga unika åtgärden att pensionera sig själv vid 50 — och det blev han förra året — för att helt kunna ägna sig åt sina idella intressen. Han har alltså avgått som chef för Margarinbolaget och Bjäre industrier och sitter hädanefter i bolagsstyrelser "bara som konsult". Eller för att citera honom själv: "Egentligen är ideell verksamhet nästan heltidsjobb, annars får man dåligt samvete." Inte mera utbredd än den inställningen är i Sveriges riksdag kommer Bengt Junker säkerligen att bli ett lika uppfriskande som avvikande inslag bland våra folkvalda.

Numera bor han med de sina i kulturresevatet vid Äsögatan på Söders höjder, en miljö som bör passa den konstintresserade familjen ovanligt bra. Han är gift med Karin Stensland-Junker, som i sin bok "De ensamma" lämnat ett gripande vittnesbörd om den personliga bakgrunden till Bengt Junkers lidelsefulla intressen för de handikappade barnen. Somrarna tillbringar man i en 1700-talsgård på Torö, där Bengt Junker har biodling och 2.000 fäderneärvda böcker om bin. Till omväxling med binäringen spelar han kort, röker majspipor och organiserar practical jokes. Samt först och sist: seglar. Som sjöscout fick han verkligen lära sig det — han har till och med utgivit en handbok i segling och sjömanskap — och ingenting älskar han högre än att med sin norska laxbåt kajka mellan öarna i Stockholms skärgård. Han behärskar i alla avseenden navigeringens konst — och bör följaktligen ha vissa förutsättningar att undgå de politiska blindskären.

G. U.